

»Havið« Sjönléikur eftir Ólafur Haukur Simonarson sum Oskar Hermansson hefur týtt

Nevndin í Havnar Sjönléikarfélag hefur við uppsetningu á sjönléiknum »HAVIÐ« eftir Ólafur Haukur Simonarson vist, at tey hava vilja til og tora at fara undir nýggjan norðurlandskan dramatikk.

Eftir at hava verið til fyrstu sýningina leygar-kvöldið 30. okt. í Sjönléikarhúsinum, er metingin, at her er talan um viðkomandi leik um lív og umstøður hjá núlivandi vinnulívsmani í Íslandi og børnum hansara og familjum teirra. Leikurin er sera ágangandi, sterkur, ráur og í stóðum beinleiðis heskin, tó ikki veruleikafjarur.

Rithøvundin hefur sett sær fyrri at lýsa eina familju, har tey yru lívskorini eru í lagi, meðan prísurin at skapa ytra karmin er, at børnin 5 í tali øll, uttan undantak, eru sum lívsfangar í tráanini eftir at verða vird, ella sínámillum finna okkurt, sum ber brá av góðsku. Áskoðarin sær inn í ein kensluheim, har hvør er sær sjálvum næstur. Fostursonurin Bergur, sum er lítið á pallinum, hefur øðrvísi sinnalag, og gevur ein glotta av vón um menniskj- ad, sum ikki letur seg tæla av ognarlutum, men letur hørðu náttúruna vera drivmegina. Poul Joensen spælir Berg við góðari meg.

Vinnulívsmaðurin Tórður Haraldsson (Sverri Egholm) er givin í lívslanga yrki sínum sum úrgerðar- maður, og er í byrjanini av leikinum í heiminum saman við mammuni, sum er 88 ára gomul. Samrøða fer fram, sum gevur áskoðaranum innlit í mangt og hvat, sum fyrri er farist í lívinum/ heiminum hjá Tórði. – Mamman (Lisa Djurhuus) er grovlig og bersøgin, og



Ein sterk uppliving

her nýtir rithøvundin møgu- leikan at sláa tónan, sum ikki á nakran hátt fjalir, at lívskorini hava verið hørð, og tíðin er ikki brúkt at hjúkla um børnin, men at halda vinnulívshjólunum koyrandi.

Beiskeikin hjá gomlu mammuni gevur leikinum fitt av stuttleika.

Børnin, sum øll eru vaks- in og flutt heimanífrá, skulu nú hittast í heiminum, har umframt Tórði eru Kristin (sambúgv) (Hjördis Trónd) og dóttir hennara Marria (Eyð Mørkøre), og gamla mamman.

Stovan, vit eru stødd í, sigur frá valaheimi, og jóla- stás sigur frá árstíðini. – Vit eru í leikinum vitni til eina familjuuppgerð um ognar-

lutir og arvastríð, tá ið børn- ini og hjúnafelagar gamla- árskvöld vitja í heiminum.

Tórði við húski býr onku- staðni á lítum fiskaplássi á Norðurlandinum í Íslandi, og hann eigur størsta ar- beidsplássið á staðnum.

Í tveir tímar fer eitt ræð- ligt familjudrama fram, har børnin leika í. Rithøvundin fer langt fyrri at vísa, hvussu sálameyðin drivur tey til óndskap hvørt ímóti øðrum. – Gamlaárskvöld er meira ein ræðumynd í andaligari neyðtøku enn uppbyggj- andi familjurøkt. – Ongin hevur yvirskot at geva, øll hava orku at krevja.

Tað stutta í tí langa er, at børnin meta, at nú pápin er vorðin gamal, er kanska best, at tey leggja honum lag

á hvussu ognirnar skulu umsitast, so ikki óviðkom- andi fara av stað við teirra møguliga arvi.

Omman, sum Lis Djur- huus av Sandi spælir, er so sannførandi sum gløggi skráðugákurin, at tú fegnast mikið um henda góða leik- ara.

Sverri Egholm, sum hevur drúgvur royndir á palli og mangan hevur víst gott spæl, hevur í hesum leikin- um víst eina styrki sum karakterleikari, sum hann valla hevur sýnt áður.

Bæði tá Tórður er aftur- lítandi á síni manndóms- brøgd, og tá hann gerst sjúk- ur, er talan um sterkt og sannførandi spæl. Her er ongin ivi um, at leikarin brúkar sínar sjönléikara-

gávar og hevur stórt innlit í mannalyndið.

Hjördis Trónd sum kona Tórða er so sterk, at í tøgini sigur hon frá fleiri lívs- royndum, enn nógvar eina- talur kunnu greina. Hjördis sýnist at mennast sum leik- ari fyrri hvørja roynd og tel- ist millum tey gávaðu á palli.

Allir leikarar spæla sann- førandi og ongin svikur. Hetta liðið av sjönléikarum, sum leikstjórin hevur valt, er so væl sett saman, at tað er ein frøði at siggja, at tað ber til í Tórshavn at uppliva teatur, soleiðis sum tað verður spælt í hinum høv- udsstaðnum í Norðurlond- um.

Mikkjal Helmsdal hevur við hesi royndini vist, at

hann er góður leikstjóri, sum fær leikararnar at geva kraftmikið spæl. Drama- turgin í uppsetingini er meira tyðilig, enn vit eru von við.

Leikstjórin átti tó ikki sjálvur at verið leikari í so umfatandi uppseting, har leiklutir hansara í stóðum ikki livdu upp til annars høga leikstjóð.

Pallurin til sjönléikin »Havið« er millum best gjørdur í Sjönléikarhúsin- um, og pallmyndin er sera væl gjørd. Regin Djurhuus Patursson, scenografur, hevur staðið fyrri hesum ar- beidi saman við góðum smiðum.

Niels Nielsen, ein av okk- ara mest royndu ljóð- og ljósmonnum, hevur saman við øðrum skapt ljóð- og ljóseffektir, sum styðjaðu leikgongdina og harvið upplivingarnar hjá áskoð- aranum. Sjáldan hevur verið betri skotið fyrri nýggja ár- inum enn í leikinum.

Oskar Hermansson, sum hevur týtt leikritið, hevur lagt seg eftir einum lottum pallmáli. Teir sterku eidi- rin, sum íslendingar eiga so nógvar av, eru væl úr hond- um greiddir, hóast í stóðum ógvusligir.

Samantikið er at siga, at í hesum døgum ber til at fáa eina rættuliga sjönléika- uppliving í Sjönléikarhúsin- um.

Vónandi fer førleikin, sum leikararnir sýna á palli, at eggja okkara egnu rithøv- undum at greiða úr hondum leikrit, tí okkurt ókunugt hongur altíð við í einum týddum leiki.

Tórshavn, 1. nov. 1993
g.ø.

Burturstødd við rísa telefonrokning

- Hetta er púra úr vón og viti, sigur ein maður, sum sam- bært Telefonverkinum skal hava ringt fyrri 10.000 krónur, meðan hann var burturstaddur, og eingin annar hevði at- gongd til telefonina

Sosíalúrin hevur áður um- røtt ovurhonds stórar tele- fonrokningar, sum fólk hava fingið at gjalda henda ársfjórðing.

Telefonverkið finnur

ongan feil, fáa øll at vita, tá tey klaga.

»Niðurstøðan av kann- ingini er, at samsvar er mill- um útrýngdar samtalar og skuldskrivaða skuld« er

svarið, sum øll fáa frá tele- fonverkinum.

Tey, sum leita víðari eftir eini frágreiðing, fáa at vita, at ringt má hava verið við telefonini, og skyldað verð-

ur upp á børn, urtanotta- ansarar og sex-telefonir í útlondum.

Nøkur fólk, sum Sosíalú- rin hevur frætt frá, halda fast við, at tey ikki hava ringt til

nakrar slíkar útlandskar te- lefonir, sum eru so dýrar. Men har er einki at gera.

Vit frætta nú frá einum telefonfelaga í Havn við somuleiðis ovurhonds stór- ari telefonrokning.

Tá hann, eins og onnur hava gjørt, klagði til tele- fonverkið, fekk hann yvirli- tyvir, hvussu nógv tey høvdu ringt fyrri í tðini frá 10. juni til 10. september, býtt sundur í seks tífarskeið á 14 dagar.

Vanliga hava tey ringt fyrri 100-200 krónur fyrri hvørjar fjúrtan dagar.

Men millum 26. juli og 10. august er rokningin 10.060 krónur, og millum 10. august og 25. august fyrri 1.143 krónur.

So kemur rokningin niður á tað vanliga aftur.

- Hetta má vera skeivt, og

kann ikki góðtakast, sigur telefonfelagin.

- Í tífarskeiðinum frá 23. juli til 16. august vóru vit í Danmark, húsini vóru læst, og eingin hevði atgongd til tey, sigur maðurin.

Meðan tey vóru burturi, høvdu tey umstílling til eina fartelegon, soleiðis at um nakar ringdi til føstu tele- fonina, varð umstíllað til fartelegonina. Slík tænasta kostar felaganum 4 krónur um minutt, men í øllum tífarskeiðinum varð bara ringt fimm ferðir til felagan. Skuldu tølini verið røtt, skuldu tey havt tosað í nýggju tímar og 20 minuttir hvørja ferðina.

- Tað sigur seg sjálvt, at hetta ikki kann bera til, sigur felagin.

randi